

today slednjič vendar pride do zaželjenega cilja, na kojem ves trud in vsako medpotno neprijetnost pozabi ter se Vsegamogočnemu zahvali za milost, da mu je dal priti tje, kamur je želel. Ljubi Bog bode tudi Avstriji dal priti — četudi po trnjevi poti — do cilja, kojemu se pravi: ljubi in trajni mir.

Ako Vam toraj, dragi čitatelji, „Štajerc“ ne more vedno postrči z razveseljivimi novicami z bojišča, ne bodite nevoljni nanj, saj on pove Vam odkrito resnico, ki je vsikdar boljša kot zakrita laž. Sploh pa Vam bode podajal raje več družega podučljivega in zanimivega berila kakor samo le poročila o vojski, vojski in zopet vojski, katero naj vzame vrag na vse veke. Amen.

Vojaške zadeve.

Vpoklic superarbitriranih. Vojno ministerstvo je odredilo, da se mora pod orožje za dne 1. aprila 1915 vpoklicati vso ono moštvo, ki je bilo ob času mobilizacije 1914 superarbitrirano ali ki je dobilo daljši dopust kakor do 1. aprila 1915.

O ces. kr. ptujskih prostovoljnih mladostrelcih. V nedeljo dne 21. marca odmarširali so naši vrli mladi vojaki pod vodstvom svojega poveljnika gosp. rezervnega poročnika A. Waneka ob 1. uri popoldne k sv. Marjeti niže Ptuja, kjer se jim je pridružil tamošnji novoustanovljeni vod mladostrelcev pod poveljstvom g. nadučitelja J. Junkoviča, ki šteje že 75 udov. Udeležili so se vaj v bližini sv. Marjete še mladostrelci od sv. Barbare v Halozah pod vodstvom g. nadučitelja Ogorelca. Ljudstvo, ki je prišlo gledat, kako se ti brhki mladeniči že kaj znajo sukati, je bilo kar začudeno, da se je zamogla v tem kratkem času svojega obstanka ta mlada četa tolikanj izuriti. Izkazana disciplina je naredla v občeh na vse gledalce, bodisi gospodo ali priproste kmečke ljudi najboljši vtis. Nagovor mladostrelcem je imel njih učitelj in organizator g. L. Girtler, predstojnik mestnega urada ptujskega in ces. kr. poročnik v rezervi. Nato je izbranih 126 strelcev pred njim ekselencno, g. generalom Chavanne (izr. Šavan) deloma streljalo, deloma ekserciralo, in oboje je šlo tako gladko in sigurno, da se je eks. gospod general po sklepu prav pohvalno izrazil o njihovem napredovanju, kar bode gotovo vsem drugim mlajšim tovarišem služilo v posnemo in vsodbudo. Gospod general stavil je mladostrelcem tudi več različnih za vojaško službo zadevajočih vprašanj in je bil z odločnimi odgovori popolnoma zadovoljen. Vso priznanje mora vsakdo pa tudi pokloniti g. Girtlerju glede njegovega truda in potrpežljivosti, kajti tukaj se ne gre samo za vojaško izobrazbo ali „Drill“, poveljnik in učitelj mladostrelcev mora imeti tudi temeljito pedagogično znanost, če hoče pri svojih novincih ali rekrutih potrebno disciplino, izobrazbo in izurjenost doseči. Da so naši strelci v tem oziru v pravih rokah, to jasno dopričuje napredek v njihovi prostovoljni — a ne prisiljeni službi. Na potu tje in nazaj je spremljala mlade vojaške mestna deška godba, ki je vrlo svirala koračnice, po kojih taktu so stopali mladi korenjaki kakor so nekdanji njihovi pradedje kot grenadirji defilirali pred očetom Radeckijem, v srcu udanost do prešvitlega cesarja, ljubezen do mile očetnjave in pogum za brezpegojno izvršitev povelj svojih komandantov, v žilah in kitah pa moč, streti in uničiti sovražnika kjer in kedaj koli namerava kršiti naše pravice. In da se pretaka po žilah teh mladeničev istinito prava avstrijska kri, priča dejstvo, da šteje danes ptujška kompanija ces. kr. prostovoljnih strelcev „že 220 mladeničev“, ki so pripravljene — ako bi se jim zankazalo — tvegati za cesarja in domovino svojo še-le pričeto — mlado življenje. Hurah!

Dopisi.

važi v ožjem obsegu... (faint text, mostly illegible)

... (faint text, mostly illegible)

Gospodarske stvari.

Ukaz poljedelskega ministra glede obdelovanja neobdelanih zemljišč. Na podlagi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914, drž. zak. št. 274, se ukaže sledeče:

§ 1. Neobdelana zemljišča, na katerih za to upravičeni do 15. aprila 1915 ne storijo nobenega pripravljalnega dela, dasiravno vlažnost tal to dopušča, lahko občina, v katere ozemlju ista ležijo, v letu 1915 obdela s sadovi, ki služijo v hrano ljudem in živalim.

Ako se občina do 23. aprila 1915 te pravice ne posluži, more politična okrajna oblast dovoliti sosednim občinam ali tretjim osebam, da obdelajo taka zemljišča.

Občina mora do najdalje 25. aprila 1915 predložiti politični okrajni oblasti seznamek vseh zemljišč v njenem ozemlju, ki so ostala neobdelana.

§ 2. Določbe § 1 ne veljajo ali veljajo le s časovno omejeno pravico obdelovanja, ako naznani ali dokaže lastnik do 31. marca 1915 politični oblasti, da se bode zemljišče v letu 1915 obdelalo ali vporabilo v namene, ki izključujejo nasade poljskih pridelkov sploh ali do gotovega časa.

Politična okrajna oblast mora v treh dneh po naznanitvi obvestiti občino in prisilca, ali je obdelovanje zemljišča dopustno in v koliko se mora omejiti.

§ 3. Ako je neobdelano zemljišče prepuščeno občini ali tretji osebi za obdelovanje in nasajenje izvršiti takoj in sicer tako, kakor to ukazuje žetvena komisija.

Gojitev nasadov in spravljanje poljskih pridelkov je pod nadzorstvom žetvene komisije.

§ 4. Obdelovatelj lahko ukrene vse naredbe, ki so potrebne za redno obdelovanje zemljišča. Njemu pristoja pravica prihajati in dovažati na svoje zemljišče čez tuje zasebne poti. Prihod in dovoz čez tuja zemljišča za namene obdelovanja je obdelovalcu dovoljen v toliko, v kolikor je to mogoče brez znatne škode za tuje posestvo.

Temu nasproti pa se ne smejo z obdelovanjem zemljišča kršiti obstoječe potne pravice.

Politična okrajna oblast lahko da ukaze, ki so primerni, da odvrčajo motenje prometa in gospodarskega obrata.

§ 5. Donesek zemljišča, ki se doseže z obdelovanjem (§ 1), pripada obdelovalcu.

Lastnik nima nikake pravice do doneska. Pravica do odškodnine mu pristoja proti obdelovalcu samo v toliko, kolikor je oni pri izvrševanju pravice obdelovanja kaj zakrivil.

Ako je treba, mora ukreniti žetvena komisija določbe glede časa žetve (§ 3).

§ 6. Z obdelovanjem se ne dotaknejo obveznosti lastnika do plačila bremen, ki so na zemljišču.

§ 7. Prodaja zemljišča ali oddaja v zakup nima nikakega vpliva do pravic obdelovalca.

§ 8. Predpisi, ki veljajo na podlagi tega ukaza za lastnika, veljajo smislu primerno tudi za zakupnika, upravitelja ali za druge stvarno upravičene.

§ 9. Proti odredbam, ki jih ukrenejo okrajne oblasti v izvrševanju tega ukaza, je vsaka nadaljna pravna pot nedopustna.

§ 10. 1. Kdor navaja neresnične podatke, da bi dosegel, naj bi oblast izrekla nedopustnost obdelovanja in obsajenja kaknega zemljišča po drugi osebi ali časovno omejitev kaknega obdelovanja, se kaznuje z denarno globo do 5000 kron ali s zaporom šestih mesecev.

2. Posestanik, ki izvrši samo pripravljala dela, nadaljno obdelovanje pa iz lastne krivde opusti kakor tudi tretja oseba, ki je prevzela po § 2 obdelovanje zemljišča in istega iz lastne krivde opusti, se kaznuje v denarju do 1000 kron ali s zaporom do enega mesca.

3. Kdor ravna zoper odredbe politične oblasti ali žetvene komisije ki so izdane na podlagi tega ukaza, se kaznuje v denarju do 500 kron ali s zaporom do 14 dni.

Kazensko postopanje pristoja političnim oblastvom.

§ 11. Ta ukaz stopi v veljavo z dnem razglasitve.

Siljenje krompirja h kaljenju. Gomolji zgodnjega, za sajenje namenjenega krompirja, se deno tri do štiri tedne pred običajnim sajenjem v kakem svetlem prostoru na lese ali deske. Lese ali lesen pod ne sme ležati na tleh, marveč mora stati nekoliko od tal. Če se hoče zložiti več les ali lesenih podov drugega nad drugim, paziti se mora da je drug na drugim najmanj v razdalji 30 cm. Na lese ali lesene pode naj se zložijo gomolji drug poleg drugega in sicer, če je le mogoče tako, da bodo njihova očesa obrnjena navzgor. Prostor za prisilno kaljenje mora biti svetel in primerno topel (7—12 stopinj c). Takšno toplino imajo v mesecu februarju navadno nezakurjene sobe, ležeče na južni strani poslopij. V teh prostorih kali krompir počasi in ker je prostor svetel, se kali ne pretegnejo, marveč poženejo samo 5 do 10 cm dolge cime istočasno pa se razvijajo kvečjem 2 mm dolge koreninice. Zelo važno je, da ostanejo kali kratke in da so naravno zelene ali pa višnjejkaste barve. To se pa prav gotovo doseže, če je prostor za prisilno kaljenje zadostno svetel, tako da dobiva vso dnevno svetlobo. Paziti pa je treba, da ne bo sijalo sonce naravnost na gomolje.

Tak, prisilno kaljen krompir napravi v malo dneh po sajenju čvrste korenine in po 14 dneh začne že riti iz tal.

Ako bi toplina v prostoru za prisilno kaljenje slučajno preveč narasla, potem naj se gomolje od časa do časa narahlem poškopijo z vodo. Dobro je, če se krompir med prisilnim kaljenjem parkrat previdno obrne. Če se toplina prisilnice zniža pod 7 stopinj, naj se jo na primeren način segreje. Ako krompir med siljenjem utrjene, mu to nič ne škoduje.

Tak prisiljeno izkaljen krompir se mora pazljivo saditi, da se mu kali ne odlomijo.

Gomolje, ki ima nad 2 dobro razviti očesi, se pred prisilnim kaljenjem lahko razreže na kosce, kakor se običajno dela.

O ureditvi prodaje otrobov. Od ces. kr. namestništva prejeli smo celo obširen ukaz skupnega ministerstva z dne 8. marca 1915, drž. zak. št. 58, glede ureditvi prodaje otrobov. Ker v našem listu ni prostora za objavo izbesedne odredbe, podamo jo tukaj v kratkem izvlečku:

Ta naredba ima namen, da bi si zamoglo dobivati kmetovalstvo vsakovrstne otrobe po taki ceni, ki blagu resnično tudi odgovarja. Mi-